

tesice massimă făcea pre împăratului capă collegiului pontificilor și membru celoru alte collegie sacerdotali, și î conferia direcțiunea tutoru lucrurilor religiose.— Prin recunoșterea edictelor și a ordinăriilor imperiale de valide ca și legile comițierilor și decretele senatului, imperatorul deveni legislatorul.

Senatul se restrinse de către Octavian, în puterea dreptului censoriu, la numerul de 600 de membri plecați lui, cari mai târziu se numiră de către principe nu numai dintre Romani, ci și dintre Italici și provinciali, înse debea se documentează că posedu censul de 1,000,000 sesterții, și că sunt de 25 de ani. Comițierilor se luă potestatea supremă (suveranitatea) și se dede de o camă dată senatului (încă nu imperatorului). Prin urmare senatul, pre lîngă administrațiunea intereselor externe și interne, căpetă acum și drepturile supreme ale poporului, allegarea magistraților, legislațiunea și judecătura supremă. Cu toate acestea senatul depindea în faptă de la împăratul, căci acesta avea dreptul de a allege pre senatori (*lectio senatorius*) inițiativa în toate adunările. Prin acesta se lăsă în voia împăratului de a determina, ce și cât să se dea senatului spre decidere; împăratul adeseori chiama la consultu în cause momentose, în locul senatului, numai un consiliu privat (*consilium principis*) compus din persoanele lui cele mai de aproape (*amici et comites*). Comițele se strîngeau numai ca se li se comunică decretele principelui și ale senatului și ca să întărescă prin acclamație pre magistrații cei alăuți de senat.

Magistratele republicane le lăsă Octavianu toate în ființă cu numele, înse le luă totă influenția; ellu deține administrațiunea sau în mâinile nouilor directori, cari nu se punea dintre senatori, sau o luă de a dreptul în mâinile selle. Imperatorul se făcea consule, și purta această demnitate mai mulți anni unul după

И ПРОДЕН МУ И В. Търново